

Yargıtay HGK E.2025/494 K.2026/376 (18.06.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/494 E. , 2026/376 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 44. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/239 E., 2025/556 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 05.12.2024 tarihli ve 2024/382 Esas, 2024/8713 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasındaki marka hakkına tecavüz ve haksız rekabetin tespiti, meni, refi ile ünvan terkinin davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı, davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 11. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; müvekkilinin adına tescilli “...” esas unsurlu markaları ile toptan satış mağazacılığı faaliyeti gösterdiğini, işaretin tanınmışlık vasfını kazandığını, davalının “... BAKKAL” ibaresini müvekkili ile aynı sektörde ve aynı hizmet sınıfında kullandığını, tarafların 35. sınıfta hizmet verdiğini, davalının bu eyleminin hem marka hakkına tecavüz, hem de haksız rekabet teşkil ettiğini ileri sürerek marka hakkına tecavüzün ve haksız rekabetin tespiti ile önlenmesine, sonuçlarının ortadan kaldırılmasına, ticaret sicilinde ünvan kaydının bulunması hâlinde terkinine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; eldeki davada hak düşürücü sürenin dolduğunu, “...” ibaresi bulunmayan tabelasında “... Sizin (... Logosu İçinde) BAKKAL-... her zaman yanınızda ... Gıda” yazdığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İstanbul Anadolu 1. Fikri ve Sinaî Haklar Hukuk Mahkemesinin 31.10.2019 tarihli ve 2017/521 Esas, 2019/275 Karar sayılı kararı ile; davacının “...” esas unsurlu markalarının bulunduğu, davacı vekilinin sunduğu fotoğraf, davalının cevap dilekçesi ekinde sunduğu fotoğraf ile davalıya ait iş yerinde keşif sırasında çekilen fotoğraf birlikte değerlendirildiğinde, Trabzon ilinde faaliyet gösteren davalıya ait bakkal dükkânında “... BAKKAL ...” ibaresinin işletme adı olarak ve markasal olarak kullanıldığı, keşif sırasında iş yeri tabelasında “...” ibaresinin mevcut olmadığı, ancak davacı tarafça sunulan fotoğraf ile davalı tarafça cevap dilekçesi ekinde sunulan ve keşif sırasında çekilen fotoğrafların aynı fotoğraflar olduğu, davalının sunduğu fotoğrafta ve keşif sırasında çekilen fotoğrafta tabelada “...” ibaresinin yazılı olduğu kısmın boyanarak kapatılmış olduğunun belli olduğu,

ayrıca iş yerinin yan tarafındaki camekânında "... BAKKAL" ibaresinin kullanıldığı, iş yerinde bulunan poşet üzerinde "..." ibaresinin kullanıldığı, poşet üzerindeki kullanımda "İ" harfi yerine dans eden insan figürlerinin mevcut olduğu, bu kullanım şeklinin de davacının markalarının esas unsuru olan "..." ibaresi ile görsel, işitsel ve anlamsal olarak benzer olduğu, davacının 35. sınıfta tescilli olan markalarının esas unsurunu oluşturan "..." ibaresinin tescilli oldukları sınıf ile aynı olan 35. sınıfa dâhil hizmetlerde davalı tarafından aynen kullanıldığı, bu nedenle markaların karıştırılma ihtimalinin mevcut olduğu, benzer konuda daha önce görülen davalarda markaların karıştırılma ihtimali bulunduğu dair verilen kararların Özel Dairece onandığı, davacının marka haklarına tecavüz ve haksız rekabetin mevcut olduğu, davalının tescilli ticaret ünvanının bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, davalının davacıya ait "..." esas unsurlu tescilli markalarının esas unsurunu oluşturan "..." ibaresini iş yeri tabelasında, ürünleri üzerinde ve iş evrakında markasal olarak kullanmak suretiyle davacının marka haklarına tecavüz ettiğinin ve haksız rekabette bulunduğunun tespitine, bahse konu tecavüzün menine, refine, hükmün ilanına davalının ticaret ünvanında "..." ibaresini kullanmadığından ticaret sicilinden ticaret ünvanının terkinin talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 44. Hukuk Dairesinin 26.10.2023 tarihli ve 2020/1805 Esas, 2023/1222 Karar sayılı kararı ile; davalı kullanımının marka hakkına tecavüz ve haksız rekabet teşkil ettiğinden bu yöne ilişkin istinaf istemlerinin yerinde olmadığı, öte yandan davalının eyleminin "... BAKKAL ..." ibaresini işletme adı ve işletmenin poşetinde tanıtım malzemesi olarak markasal nitelikte kullanmaktan ibaret olduğu, tabeladaki kullanımına son verdiği, davalının bu ibareyi ürünler üzerinde ve iş evrakında kullandığına dair bir tespit olmadığı hâlde kurulan hükümde bu unsurlara yer verilmiş olmasının ve ayrıca hükümde "Davalıya ait bu markayı taşıyan ürünler, ambalajlar, ilan, reklam, broşür, afiş, ve sair her türlü tanıtım malzemesi, basılı evraklar, faturalar, tabela ve benzeri her türlü ticari evrakın ve iş bu dava neticesinde verilecek esas hükme aykırı şekilde iletilen, satılan, sağlanan, dağıtılan, satışa arz edilen, ithal ya da ihraç edilen, elde bulundurulan, satışa arz etmek üzere depolanan, internet üzerinde yahut sair mecralarda bu amaçlar ile kullanılan, reklam, promosyon ya da tanıtım malzemesi, basılı evraklar, faturalar ve benzeri her türlü ticari evrakına EL KONULMASINA, hükmün kesinleşmesinden sonra İMHA EDİLMELERİNE," şeklinde hüküm fıkrasında da davalının davacı markasını yukarıda belirtilenlerle sınırlı olarak markasal nitelikte kullanmak dışında eylemi tespit edilmediği dikkate alınarak sadece mevcut kullanımları ile ilgili hüküm kurulması gerektiği, ayrıca İlk Derece Mahkemesince "davalının tescilli ticaret ünvanının bulunmadığı" gerekçesiyle bu talep yönünden karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş ise de ayrı bir dava şeklinde görülebilen ve somut dava yönünden objektif dava yığılması şeklinde değerlendirilmesi gereken söz konusu talebin dava açıldıktan sonra konusuz kalmadığı, bu sebeple somut talebin reddine karar verilmesi gerekirken "karar verilmesine yer olmadığına" karar verilmesinin hatalı olduğu gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf isteminin kabulüne, İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak davanın kısmen kabulüne, davalının davacıya ait "..." esas unsurlu tescilli markalarının esas unsurunu oluşturan "..." ibaresini işletme ismi olarak iş yeri camekanında, tabelasında ve iş yerindeki alış veriş poşetlerinde markasal olarak kullanmak suretiyle davacının marka haklarına tecavüz ettiğinin ve haksız rekabette bulunduğunun tespitine, davalının marka tecavüzü ve haksız rekabet teşkil eden fiillerinin önlenmesine,

durdurulmasına ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına, davalının davacıya ait markaların esas unsuru olan "... ibaresini, işyeri camekanında, tabelasında ve iş yeri alış veriş poşetlerinde tek başına yahut tali unsurlar ile birlikte kullanmasının önlenmesine ve men edilmesine, davalıya ait bu markayı taşıyan alış veriş poşetlerine el konulmasına, işyeri camekanındaki bu ibareyi taşıyan yazının silinmesine ve alışveriş poşetlerinin hükmün kesinleşmesinden sonra imhasına, davalının iş yeri tabelasında "... ibaresini kullanımına son verdiği anlaşılmakla tecavüzün refi talebi konusuz kaldığından karar verilmesine yer olmadığına, davalının ticaret ünvanında "... ibaresini kullanmadığından ticaret sicilinden ticaret ünvanının terkinin talebinin ve fazlaya ilişkin taleplerinin reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; "...1. İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine 6100 sayılı Kanun'un 355 vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyumsuzluk bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi aynı Kanun'un 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ve 371 inci maddelerinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre davalı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2.Dava, marka hakkına tecavüzün ve haksız rekabetin tespiti, önlenmesi, ticaret ünvanının terkinin istemlerine ilişkin olup İlk Derece Mahkemesince yazılı gerekçe ile davalının davacıya ait "... ibareli markalarının esas unsurunu oluşturan "... ibaresini iş yeri tabelasında, ürünleri üzerinde ve iş evrakında markasal olarak kullanmak suretiyle davacının marka haklarına tecavüz ettiğinin ve haksız rekabette bulunduğu tespitine, davalının marka tecavüzü ve haksız rekabet teşkil eden fiillerinin önlenmesine, durdurulmasına ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına, davalının ticaret ünvanında "... ibaresini kullanmadığı anlaşıldığından, ticaret sicilinden ticaret ünvanının terkinin talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş, Bölge Adliye Mahkemesince ise İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak, davanın kısmen kabulüne, davalının davacıya ait "... esas unsurlu tescilli markalarının esas unsurunu oluşturan "... ibaresini işletme ismi olarak iş yeri camekanında, tabelasında ve iş yerindeki alış veriş poşetlerinde markasal olarak kullanmak suretiyle davacının marka haklarına tecavüz ettiğinin ve haksız rekabette bulunduğu tespitine, davalının marka tecavüzü ve haksız rekabet teşkil eden fiillerinin önlenmesine, durdurulmasına ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına, davalının iş yeri tabelasında "... ibaresini kullanımına son verdiği anlaşılmakla tecavüzün refi talebi konusuz kaldığından karar verilmesine yer olmadığına, davalının ticaret ünvanında "... ibaresini kullanmadığı anlaşıldığından, ticaret sicilinden ticaret ünvanının terkinin talebinin ve fazlaya ilişkin taleplerinin reddine karar verilmiştir.

Mahkemece davalının kullanımlarının marka hakkına tecavüzün yanında haksız rekabet de oluşturduğu benimsenerek tescilli markanın kümülatif olarak korunması cihetine gidilmişse de; bilindiği üzere kümülatif koruma, bir fikri ürünün birden çok mevzuatın koruma şartlarını aynı anda taşıması halinde o mevzuatların tamamı ile korunabilmesidir. Yani, bir fikri ürünün birden çok mevzuatın koruma şartlarını taşıması halinde hak sahibinin her bir yasal düzenlemeye birlikte dayanarak koruma talebinde bulunması ve mahkemelerce de eş zamanlı olarak her bir mevzuat hükümleri ile hak sahibinin tatmin edilmesidir (doktrindeki bir esere atıf). Diğer bir ifade ile, somut davada olduğu gibi, markanın izinsiz

kullanılmasının hem marka hakkına tecavüz hem de haksız rekabet davasına konu edilmesi ve mahkemece de eş zamanlı olarak hem marka hakkına tecavüz hem de haksız rekabet davasının kabul edilmesi kümülatif koruma olarak belirtilmektedir.

Bu tanımdan hareketle belirtmek gerekir ki, fikri ve sınai haklar belli şartların bulunması halinde kendi özel kanunları ile birlikte haksız rekabet hükümleri ile de, kümülatif koruma ilkesinin bir yansıması olarak korunabilir. Ancak önemle belirtmek gerekir ki; bu hakların haksız rekabet hukuku kapsamında da korunup korunmayacağının tespitinde ilgili hakkı düzenleyen özel mevzuatın dikkate alınması gerekir. Bu bağlamda, tescilsiz hak özel mevzuatın kapsamı dışında bırakılmışsa, tescil edilmemiş olan ilgili fikri sınai hakkın haksız rekabet hükümleri ile korunması mümkündür. Şayet, özel düzenleme tescilsiz hakkı da koruma kapsamına alarak koruma şartlarını tespit etmişse artık haksız rekabet hükümleri uygulama imkanı bulmamalıdır. Meğer ki, özel düzenlemede haksız rekabete ilişkin ayrı bir hüküm de bulunmuş olsun. Tekrar belirtmek gerekirse tescilli haklar bakımından, ilke olarak sadece ilgili özel düzenleme uygulama alanı bulacaktır. Bununla birlikte özel düzenlemede haksız rekabete ilişkin hükümlerin de uygulanacağına ilişkin bir hüküm olması halinde, haksız rekabet hükümleri de aynı anda devreye girmek durumundadır. Hâl böyle olunca, kümülatif koruma ancak özel bir yasa hükmünün bulunması halinde gündeme gelebilmektedir.

Özel düzenlemeler çerçevesinde koruma süresinin tespit edildiği hallerde, sürenin sona ermesiyle birlikte hakkın da sona erip ermediğine göre değerlendirme yapılması gerekir. Bu bağlamda işbu dava özelinde marka hakkının kazanılması, koruma süresi, korumanın kapsamı 6769 sayılı Kanun'da özel olarak düzenlenmiş ve haksız rekabet hükümlerine göre daha üstün koruma sağlanmıştır. 6769 sayılı Kanun ile sağlanan koruma, haksız rekabet hükümlerinin koruduğu menfaatleri de birebir karşılamaktadır. Bu hakların ayrıca haksız rekabet hükümleri ile de korunacağı yönünde 6769 sayılı Kanun ve 6102 sayılı Kanun'da özel bir düzenleme bulunmamaktadır. O halde bu hakların korunması için ayrıca haksız rekabet korumasına ihtiyaç duyulmadığı gibi, hukuki menfaat de bulunduğundan söz edilemez. Zira, 6769 sayılı Kanun'un uygulanması ile tecavüz tüm etkileri ile birlikte ortadan kalkmakta, yani hüküm herkese karşı ileri sürülerek tecavüz mahsulü ürünler nerede olursa olsun toplatılabilmekte, ürünlere ve münhasıran ürünlerin üretiminde kullanılan araçlara el konulabilmekte ve tecavüzün giderilmesi için zorunlu ise imha edilebilmekte, fiili zarar, yoksun kalınan kâr ve itibar tazminatı adı altında zararı aşan maddi tazminat yanında, manevi tazminata da hükmedilebilmekte olduğundan, ayrıca haksız rekabet hükümleriyle korunması gereken bir alan kalmamaktadır. Bu sonuca varılması, fikri mülkiyet hukuku ilkelerinden olan kümülatif korumanın yadsındığı anlamına gelmemektedir. Zira, belirtildiği üzere kümülatif korumanın uygulanması özel bir kanun hükmünü gerektirir. Nitekim 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (5846 sayılı Kanun) kapsamındaki ad, alamet ve şekillerin hem bu Kanun hem de şartların bulunması durumunda 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 9 uncu madde uyarınca korunmasının düzenlenmiş olması, yine 5846 sayılı Kanun kapsamındaki bu işaretlerin mal ve hizmetlerin kaynağını belirtmede ayırt edici nitelik taşıması halinde 6769 sayılı Kanunun markaya ilişkin 6 ncı maddesinin altıncı fıkrası ve sair hükümleri ile de korunacağının düzenlenmiş olması, bundan başka tescilli veya tescilsiz tasarımın aynı zamanda marka olarak da tescil edilmiş olması veya tescil edilmese bile, markasal kullanılması halinde marka hükümleri ile de korunacağının düzenlenmiş olması, ayrıca 6769 sayılı Kanun'un 58 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtildiği üzere tasarımın aynı zamanda eser niteliğinde olması halinde 5846 sayılı Kanun kapsamında da korunacağının düzenlenmiş olması kümülatif korumanın devreye girmesi için yasal bir düzenlemenin gerektiğini açıkça göstermektedir. Yine bu örnekler dışında 5846 sayılı Kanunun 83 üncü vd. maddeleri uyarınca haksız rekabet hükümlerinin devreye girmesi de örnek gösterilebilir (doktrindeki bir esere atıf).

Mukayeseli hukuk bakımından örnek vermek gerekirse, Alman Haksız Rekabet Kanunu'nun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü bendinde fikri mülkiyet haklarının ihlali, üçüncü fıkrasının birinci bendinde ise markanın ihlali haksız rekabet hallerinden sayılmıştır (gezetse-sm-internet.de/uwg-2004-5.html, erişim, 13.12.2024). Bir diğer örnek ise İsviçre Haksız Rekabet Kanunu'nun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi gereğince marka ihlali de haksız rekabet hallerindendir (doktrindeki bir esere atıf).

Somut olay bakımından Dairemizin eski uygulamasına esas teşkil eden mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 57 nci maddesinin beşinci fıkrasında ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtalarının iltibasa meydan verebilecek surette kullanılmasının da haksız rekabet hallerinden olduğu düzenlenmişti. Bu kapsamda tescilli marka ve tasarım haklarının bu şekilde kullanılmasının marka ve tasarım hakkına tecavüz ile birlikte haksız rekabet de oluşturduğu, anılan haklara tecavüz ve haksız rekabetin kesiştiği alanda, hem özel hükümlerle, hem de haksız rekabet hükümleri ile kümülatif korunması gerektiği Daire uygulamasında kabul edilmişti. Bu kapsamda, Dairemizin kümülatif korumayı kabul etmesinin temel nedeni, 6762 sayılı Kanun'da yer alan bu düzenleme idi. Ancak 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Kanun'da, 6762 sayılı Kanunda değinilen hükmün yerine getirilen 55 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin 4 üncü alt bendinde, "ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları" ibaresine yer verilmemiştir. Anılan iki hüküm karşılaştırıldığında 6762 sayılı Kanunun 57 nci maddesinin beşinci fıkrası "...başkasının emtiası, iş mahsulleri, faaliyeti veya ticaret işletmesiyle iltibaslar meydana getirmeye çalışmak veya buna müsait bulunan tedbirlere başvurmak, hususiyle başkasının haklı olarak kullandığı ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtalarıyla iltibasa meydan veren malları, durumu bilerek veya bilmeyerek, satışa arz etmek veya şahsi ihtiyaçtan başka her ne sebeple olursa olsun elinde bulundurmak..." şeklinde olmasına rağmen, bu hükmün yerine getirilen 6102 sayılı Kanun'un 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin 4 üncü alt bendi "...başkasının malları, iş ürünleri, faaliyetleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açan önlemler almak..." şeklindedir. Görüldüğü üzere yeni hükümde "ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları" ibaresine yer verilmemiştir. Bunun temel nedeni; mülga 6762 sayılı Kanun'dan farklı olarak, tescilli işletme adı ve ticaret unvanının 6102 sayılı Kanun'un 50 nci ve 53 üncü maddeleri arasındaki hükümlerle, marka vs. tanıtma vasıtalarının da kendi özel mevzuatında düzenlenmesi ve dolayısıyla özel koruma getirilmesidir. Nitelim, 6102 sayılı Kanun'un 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin 4 üncü alt bendinin gerekçesinde; eski hükümden ayrılmanın nedeni; "...anılan ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtalarına ilişkin karıştırılma koşul, hüküm ve sonuçlarıyla birlikte kendi özel kanun hükmünde kararnamelerinde, yani MarkKHK'da, EndTasKHK'da, CoğışKHK'da ve tescilli işletme adı ve ticaret unvanı ise TTK'da ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Burada tekrar edilmeleri hem gereksizdir, hem de yorum güçlüklerine sebep olmaktadır. Anılan cümle parçalarının burada yer almaları, haksız rekabete ilişkin hükümlerin fikri mülkiyete ilişkin düzenlemelerde kümülatif uygulanması yönünden gerekli görülemez..." şeklinde ifade edilmiştir.

Burada belirtilmesi gereken bir husus da, Osmanlı Devletinden gelen ve mülga 551 sayılı Markalar Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1965 yılına kadar yürürlükte kalan 1304 tarihli Alameti Farika Nizamnamesi'nde hukuki müeyyidelerin düzenlenmemiş olması (doktrindeki bir esere atıf), mülga 6762 sayılı Kanun'da marka ve diğer tanıtma vasıtalarının ihlalinin de haksız rekabet halleri arasında sayılmasını gerektirmiştir. Aksi halde marka ve diğer tanıtma vasıtalarının hukuki yönden koruma kapsamı dışında kalma durumu olurdu. Çünkü, hukuki yaptırımlar (hukuk davaları) haksız rekabet hükümleri ile düzenlenmişti. O halde, mülga 6762 sayılı Kanun'da marka ve diğer tanıtma vasıtalarının ihlalinin haksız rekabet hallerinden sayılmasının nedeninin Nizamname'de hukuk yaptırımlarının düzenlenmemiş olması hususu olduğu anlaşılmalıdır. 6102 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla

ise özel düzenlemeler bulunduğundan, artık marka vs. tanıtma vasıtalarını haksız rekabet halleri arasında göstermeye gerek kalmamıştır. Nitekim, 6762 sayılı Kanun döneminde buluşların korunmasına ilişkin Osmanlı Devletinden kalma İhtira Beratı Kanunu ile işçi buluşlarının korunmasına ilişkin 818 sayılı Borçlar Kanununun 336 ncı maddesi (6098 sayılı Kanunun 427 nci maddesi) hükmünün bulunması nedeniyle patent ve faydalı model hakkının iltibas oluşturacak derecede ihlalinin haksız rekabet hali olarak 6762 sayılı Kanunda düzenlenmemiş olması hususu anılan sonuca varmanın doğru olduğunu göstermektedir.

Bu kapsamda belirtmek gerekirse, kanunkoyucunun haksız rekabete ilişkin eski ve yeni hüküm bağlamında anılan gerekçelerle eski hükümden ayrılması ile kümülatif koruma yönünden yukarıda belirtilen özel hükümlerin getirilmesi tescilli marka ve tasarım ile tescilsiz tasarımın tıpkı faydalı model ve patent hakkı gibi sadece 6769 sayılı Kanun kapsamında korunmasını yeterli bulduğu anlaşılmaktadır. O nedenle artık, 6102 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten sonraki olaylara dayalı açılan davalarda, tescilli sınai haklar ile tescilsiz tasarımlar bakımından sadece özel kanun olan 6769 sayılı Kanun hükümleri uygulanabilecek olup 6102 sayılı Kanun'un haksız rekabet hükümlerinin anılan özel hükümler yanında ve aynı anda uygulanması söz konusu olamayacaktır. Diğer bir ifade ile bu kapsamda kümülatif koruma uygulanmayacaktır (doktrindeki bir esere atıf).

Bu açıklama sonrasında somut olaya dönüldüğünde, davacı marka hakkına tecavüzün, haksız rekabetin tespiti, önlenmesi taleplerinde bulunmuş, davalı ise davanın reddini istemiştir. Davacının ihlal edildiğini iddia ettiği marka Türk Patent ve Marka Kurumu nezdinde tescilli olup, 6769 sayılı Kanun ile getirilen özel hükümlerle haksız rekabet hukukunu da kapsayacak şekilde ve haksız rekabete göre daha üstün koruma getirerek düzenlenmiştir. Davacı bu özel hükümlere de dayanmış olduğundan markanın koruma alanları ile haksız rekabetin koruma alanının kesişmiş olduğu dava konusu olayda yalnızca özel hükümler uygulama alanı bulacak olup, özel hükmün yanında haksız rekabetin uygulanmasını gerektirir herhangi bir kanun hükmü olmadığından özel kanunla birlikte eş zamanlı olarak genel hüküm olan haksız rekabet hükümlerinin de uygulanmasının hukuki dayanağı bulunmamaktadır. Haksız rekabet hukuku hükümlerinin uygulanması, ancak markanın kapsamı dışında kalan durumlarda ve markanın haksız rekabetle kesiştiği alan dışında kalan boşluk yönünden söz konusu olacaktır. Somut olayda böyle bir boşluk bulunmamaktadır. Hal böyle olunca, Dairemizin daha öncede kabul ettiği üzere (bkz. Dairemizin 14.03.2022 gün ve 2019/5189-1852 sayılı, yine 22.04.2021 gün ve 2021/89-3054 sayılı kararları) somut olay bakımından 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile haksız rekabet hükümlerinin birlikte uygulanmasını gerektiren kümülatif korumanın geçerli olmadığı gözetilerek haksız rekabetin tespit ve men'ine ilişkin taleplerin reddine karar verilmesi gerekirken, kabulüne karar verilmesi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir..." gerekçesiyle karar oy çokluğuyla bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile önceki gerekçeye ilaveten; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (6102 sayılı TTK) 55/1-a-4 madde gerekçesinden anılan kanun hükmü ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (6762 sayılı TTK) 57. madde 5. alt bendinin özdeş olduğu, ifade ediliş şeklinin farklı olduğu, 6762 sayılı TTK'daki hükmün doktrin ve mahkeme kararlarındaki yorum ve uygulamasının devam ettirilmek istenildiği, anılan madde gerekçesinin devamında yer alan "6762 sayılı Kanun hükmü, başkasının "ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları ile iltibasa meydan verebilecek surette, ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları" cümle parçasına yer vermiştir. Oysa, anılan ayırt edici işaretlere ilişkin karıştırılma koşul, hüküm ve sonuçlarıyla birlikte kendi kanun hükmünde kararnamelerinde, yani MarKHK'da, EndTasKHK'da, CoğışKHK'da ve unvanla ilgili olarak TK'da ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Burada

tekrar edilmeleri hem gereksizdir, hem de yorum güçlüklerine sebep olmaktadır. Anılan cümle parçalarının burada yer almaları, haksız rekabete ilişkin hükümlerin fikri mülkiyete ilişkin düzenlemelerde kümülatif uygulanması yönünden de gerekli görülmez." şeklindeki ifade tarzının haksız rekabete ilişkin hükümlerin sınai mülkiyet haklarında kümülatif koruma sağlamasının gerekli görülmediği şeklinde yorumlanmasına sebep olduğu, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun (SMK) hükümleri ve Türk Ticaret Kanunu'nun haksız rekabet hükümleri arasında özel hüküm/genel hüküm ilişkisi bulunmadığı gibi bu hükümlerin farklı hukuki yararları koruduğu, Kanun'un amacını düzenleyen SMK'nın 1/1 maddesinde ; "(1) Bu Kanunun amacı, marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin hakların korunması ve bu suretle teknolojik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktır." şeklindeki hükümden SMK hükümlerinin öncelikle, hakların kendisini ve hak sahibini korumayı amaçladığı, öte yandan 6102 sayılı TTK'nın 54/1. maddesinde de; " (1) Haksız rekabete ilişkin bu Kısım hükümlerinin amacı, bütün katılanların menfaatlerine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır." hükmü ve devam eden (TTK md. 55/1-a-4, 55/1-c, 55/1-f hükümlerinden) haksız rekabet hükümlerinin dürüst ve serbest rekabet ortamının korunması yanında, işletmesel çabayı, birikimi ve yatırımı kapsayan emeği korumayı amaçladığı, aralarında özel hüküm genel hüküm ilişkisi bulunmadığı, birbirinden bağımsız ve kendi kurallarını takip eden bir koruma sağladığından her iki kurumun uygulanma şartları ve koruma yöntemleri birbirinden farklı olduğu, bu sebeple kümülatif olarak uygulanabileceği, 6102 sayılı TTK'nın 54/1-a-4 madde gerekçesinin de kümülatif uygulamayı engelleyici bir açıklama içermediği, önceki düzenleme (6762 sayılı TTK md. 57/5) ile ilke ve amaç yönünden özdeş olduğunun belirtildiği, uygulamayı devam ettirme amacı taşıdığı, ancak yorum gücü nedeniyle maddede yer verilmediği, gerekçe son cümledeki kümülatif uygulama için başkasının "ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları ile iltibasa meydan verebilecek surette ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları" cümle parçasının madde de yer almasına gerek bulunmadığına işaret edildiği, fikri mülkiyet hakları (sınai mülkiyet haklarını da kapsar şekilde geniş şekilde kullanılmıştır) ile haksız rekabet hükümlerinin kümülatif olarak uygulanmasında yasal engel bulunmadığı Özel Daire kararındaki karşı oy gerekçesinde de ayrıntılı olarak açıklandığı üzere kümülatif koruma Avrupa Birliği (AB) müktesabına da uygun olup somut olayda 6102 sayılı TTK'nın 55/1-a-4 maddesinde düzenlenen haksız rekabet hükümlerinin SMK'da düzenlenen markaya tecavüze ilişkin hükümlerle birlikte kümülatif olarak uygulanabileceği gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen direnme kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili; davacının markasının tanınmış olmadığını, davayı açmada hukuki yararının bulunmadığını, talep aşılarak karar verildiğini, davacının istinaf yoluna başvurmamış olması sebebiyle lehine daha fazla vekâlet ücretine hükmedilemeyeceğini, dava tarihinden önce tabela kullanımının mevcut olmadığını, bu yönden de hükmün hatalı kurulduğunu, marka hakkına tecavüz ve haksız rekabetin söz konusu olmadığını, kullanımların davacı markası ile ilgisinin bulunmadığını, eski tarihli fotoğraflara göre karar verilemeyeceğini, kullanım olmadığının bilirkişi raporu ile belirlendiğini, davacı iddialarının ispatlanamadığını, davacı markasının esas unsurunun ayırt ediciliğinin zayıf olduğunu, müvekkili kullanımlarının yeterince farklılaştığını, ayrıca haksız rekabet taleplerinin reddine yönelik bozma kararına direnilmesinin de hukuki olmadığını belirterek direnme kararını temyiz etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; davalının “...” ibaresini içeren kullanımlarına ilişkin olarak davacıya ait sınai hakların korunması bağlamında SMK hükümleri ile 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabete dair hükümlerin kümülatif olarak uygulanıp uygulanamayacağı noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

1. 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 1 ve 58. maddeleri.
2. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 54... . maddeleri.
3. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 56... . maddeleri.
4. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun (FSEK) 83, 84, 85... . maddeleri.
5. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 60. maddesi.

2. Değerlendirme

1. Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle konuya ilişkin yasal düzenleme ile hukuki kavram ve kurumların ortaya konulmasında yarar bulunmaktadır.
2. Kümülatif koruma, bir fikri ürünün birden çok mevzuatın koruma şartlarını aynı anda taşıması hâlinde o mevzuatların tamamı ile korunabilmesi olup bir fikri ürünün birden çok mevzuatın koruma şartlarını taşıması durumunda hak sahibinin her bir yasal düzenlemeye birlikte dayanarak koruma talebinde bulunması ve mahkemelerce de eş zamanlı olarak her bir mevzuat hükümleri ile hak sahibinin tatmin edilmesidir. Bu kapsamda kümülatif koruma, somut olayda olduğu gibi markanın izinsiz kullanımına karşı hem marka hakkına tecavüz hem de haksız rekabet hükümlerine göre korunmasıdır.
3. Belirtmek gerekir ki; fikri ve sınai haklar, belli şartların varlığı hâlinde kendi özel kanunları ile birlikte haksız rekabet hükümleri ile de korunabilir. Ancak bu hakların haksız rekabet hukuku kapsamında da korunup korunmayacağının tespitinde ilgili hakkı düzenleyen özel mevzuatın dikkate alınması gerekir.
4. Bu bağlamda sınai mülkiyet hakkı, özel mevzuatın kapsamı dışında bırakılmışsa anılan hakkın haksız rekabet hükümleri ile korunması mümkündür. Özel düzenleme tescilsiz hakkı da koruma kapsamına alarak koruma şartlarını tespit etmişse artık haksız rekabet hükümleri uygulama imkânı bulmaz. Öte yandan özel düzenlemede haksız rekabet korumasına ilişkin ayrı bir hüküm de mevcut ise kümülatif koruma söz konusu olabilecektir. Bu kapsamda tescilli haklar bakımından kural olarak sadece ilgili özel düzenleme uygulama alanı bulacak olmakla birlikte özel düzenlemede haksız rekabete ilişkin hükümlerin de uygulanacağına ilişkin bir hüküm olması hâlinde haksız rekabet hükümleri de aynı anda devreye girer. Dolayısıyla sınai hakka ilişkin kümülatif koruma, ancak özel bir yasa hükmünün bulunması hâlinde gündeme gelebilir.
5. Özel düzenlemeler çerçevesinde koruma süresinin tespit edildiği hâllerde sürenin sona ermesiyle birlikte hakkın da sona erip ermediğine göre değerlendirme yapılması gerekir. Bu bağlamda eldeki dava özelinde marka hakkının kazanılması, koruma süresi, korumanın kapsamı SMK'da özel olarak düzenlenmiş ve haksız rekabet hükümlerine göre daha üstün koruma sağlanmıştır. Sınai Mülkiyet Kanunu ile sağlanan koruma, haksız rekabet hükümlerinin koruduğu menfaatleri de birebir karşılamaktadır. Bu hakların ayrıca haksız rekabet hükümleri ile de korunacağı yönünde ne SMK'da ne de 6102 sayılı TTK'da özel bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu hakların korunması için ayrıca haksız rekabet korumasına ihtiyaç duyulmadığı gibi hukuki menfaat de yoktur. Zira SMK'nın uygulanması

ile tecavüz, tüm etkileri ile birlikte ortadan kalkmakta olup hüküm herkese karşı ileri sürülerek tecavüz mahsulü ürünler nerede olursa olsun toplatılabilmekte, ürünlere ve münhasıran ürünlerin üretiminde kullanılan araçlara el konulabilmekte ve tecavüzün giderilmesi için zorunlu ise imha edilebilmekte, fiili zarar, yoksun kalınan kâr ve itibar tazminatı adı altında zararı aşan maddi tazminat yanında, manevi tazminata da hükmedilebilmekte olduğundan ayrıca haksız rekabet hükümleriyle korunması gereken bir alan kalmamaktadır.

6. Bu durum fikri mülkiyet hukuku ilkelerinden olan kümülatif korumanın yadsındığı anlamına gelmez. Zira kümülatif korumanın uygulanması özel bir kanun hükmünü gerektirir. Nitekim FSEK kapsamındaki ad, alamet ve şekillerin hem anılan Kanun hem de şartların bulunması durumunda 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca korunmasının düzenlenmiş olması, yine FSEK kapsamındaki bu işaretlerin mal ve hizmetlerin kaynağını belirtmede ayırt edici nitelik taşıması hâlinde SMK'nın markaya ilişkin 6. maddesinin 6. fıkrası ve sair hükümleri ile de korunacağının düzenlenmiş olması, bundan başka tescilli veya tescilsiz tasarımın aynı zamanda marka olarak da tescil edilmiş olması veya tescil edilmese bile markasal kullanılması hâlinde marka hükümleri ile de korunacağının düzenlenmiş olması, ayrıca SMK'nın 58. maddesinin 3. fıkrasında belirtildiği üzere tasarımın aynı zamanda eser niteliğinde olması hâlinde FSEK kapsamında da korunacağının düzenlenmiş olması kümülatif korumanın devreye girmesi için yasal bir düzenlemenin gerekliliğini açıkça göstermektedir.

7. Mülga 6762 sayılı TTK'nın 57/5. maddesinde ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtalarının iltibasa meydan verebilecek surette kullanılmasının da haksız rekabet hâllerinden olduğu düzenlenmişti. Öte yandan 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı TTK'da, 6762 sayılı TTK'da değinilen hükmün yerine getirilen 55/1-a-4 maddesinde "ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları" ibaresine yer verilmemiştir. 6102 sayılı TTK'nın 55/1-a-4 maddesi "...başkasının malları, iş ürünleri, faaliyetleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açan önlemler almak..." şeklindedir.

8. Bunun temel nedeni mülga 6762 sayılı TTK'dan farklı olarak, tescilli işletme adı ve ticaret unvanının 6102 sayılı TTK'nın 50. ve 53. maddeleri arasındaki hükümlerle, marka vs. tanıtma vasıtalarının da kendi özel mevzuatında düzenlenmesi ve dolayısıyla özel koruma getirilmesidir. Bu değişikliğin gerekçesi, 6102 sayılı TTK'nın 55/1-a-4 maddesi gerekçesinde "...anılan ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtalarına ilişkin karıştırılma koşul, hüküm ve sonuçlarıyla birlikte kendi özel kanun hükmünde kararnamelerinde, yani MarkKHK'da, EndTasKHK'da, CoğışKHK'da ve tescilli işletme adı ve ticaret unvanı ise TTK'da ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Burada tekrar edilmeleri hem gereksizdir, hem de yorum güçlüklerine sebep olmaktadır. Anılan cümle parçalarının burada yer almaları, haksız rekabete ilişkin hükümlerin fikri mülkiyete ilişkin düzenlemelerde kümülatif uygulanması yönünden gerekli görülemez..." şeklinde ifade edilmiştir.

9. Bu kapsamda mevcut yasal durum itibarıyla 6102 sayılı TTK'nın yürürlüğe girdiği tarihten sonraki olaylara dayalı açılan davalarda tescilli sınai haklar ile tescilsiz tasarımlar bakımından sadece özel kanun olan SMK hükümleri uygulanabilecek olup 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabet hükümlerinin anılan özel hükümler yanında ve aynı anda uygulanması söz konusu olamayacaktır. Başka bir anlatımla 6102 sayılı TTK'nın yürürlüğü sonrasında açılan davalarda tescilli sınai haklar ile tescilsiz tasarımlar bakımından SMK hükümleri için ayrıca haksız rekabet hükümleri kapsamında kümülatif koruma söz konusu olmayacaktır.

10. Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; davacı tarafça "... esas unsurlu markalarına dayalı olarak davalı eylemlerinin anılan marka hakkına tecavüz teşkil ettiğini, bu eylemin aynı zamanda haksız rekabet oluşturduğunun iddia

ederek davalı eyleminin hem marka hakkına tecavüz hem de haksız rekabet oluşturduğunun tespitini, menini ve refini isteyerek hem SMK hükümlerine hem de 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabet hükümlerine dayalı olarak kümülatif koruma talebinde bulunduğu, hem Özel Daire hem de Bölge Adliye Mahkemesince de kabul edildiği üzere davalının "... " ibaresini içeren kullanımlarının davacının tescilli markalarından doğan haklarına tecavüz teşkil ettiğinin belirlendiği anlaşılmakta olup davalının anılan eylemlerinin davacının markalarından doğan sınai haklara tecavüz niteliğinde olduğu uyuşmazlık kapsamı dışındadır.

11. Davacı tarafın koruma taleplerine dayanak olan "... " esas unsurlu markaları Türk Patent ve Marka Kurumu (TPMK) nezdinde tescilli olup anılan markalardan doğan sınai haklar, SMK ile getirilen özel hükümlerle haksız rekabet hukukunu da kapsayacak şekilde ve haksız rekabete göre daha üstün şekilde korunmaktadır. Bu anlamda davacıya ait markadan doğan haklara ilişkin SMK'ya dayalı olarak ortaya çıkan koruma kapsamı ile 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabete dair koruma kapsamı kesişmekte olup SMK'daki özel hüküm yanında 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabete dair hükümlerinin de kümülatif olarak uygulanabileceğine dair yasal düzenleme SMK'da yer almadığından özel kanun olan SMK hükümleri dahilinde marka hakkına sağlanan koruma yanında genel kanun niteliğindeki 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabete dair hükümlerinin uygulanmasının hukuki dayanağı bulunmamaktadır. Zira markanın yasal koruma kapsamı dışında kalıp haksız rekabete dair hükümlerin uygulanması için gerekli olan boşluk somut olayda mevcut değildir.

12. Bu itibarla davalının "... " ibaresini içeren kullanımlarına ilişkin olarak davacıya ait sınai hakların korunması bağlamında SMK hükümleri ile 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabete dair hükümlerin birlikte uygulanmasında hukuki yarar bulunmamakla somut olayda SMK ile haksız rekabet hükümlerinin kümülatif olarak uygulanması, mevcut yasal çerçeve içerisinde mümkün olmadığından haksız rekabetin tespitine, menine ve refine yönelik taleplerin reddine karar verilmesi gerekir.

13. Hukuk Genel Kurulundaki görüşmeler sırasında; somut olayda talep/dava yığılmasının söz konusu olduğu, tek bir dava ile ileri sürülmüş olsa bile her bir talep bakımının ayrı ayrı davalının mevcut olduğu, SMK ile 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabet hükümleri arasında özel kanun-genel kanun ilişkisinin bulunmadığı, zira her iki düzenlemelerin farklı hukuki menfaatleri koruduğu, bu anlamda her iki kurumun farklı amaçlarla farklı kanunlarda düzenlendiği, talep yığılmasının söz konusu olduğu somut olayda aynı vakıa için farklı hukuki sebeplere dayalı olarak korunma talebinde bulunulması karşısında haksız rekabet hükümlerinin fikri ve sınai haklar yanında tali değil doğrudan uygulama alanı bulabileceği, bu hususta özel bir kanun hükmüne ihtiyacın bulunmadığı, bu anlamda taleplerin birbirinden bağımsız olduğu, marka hakkına tecavüzün tespiti ile haksız rekabetin tespitine dair taleplerin dayanağı hukuki sebeplerin farklılaştığı, bu anlamda davacının her iki hukuki kuruma dayalı olarak koruma talep edebileceği, ortaya çıktığı iddia edilen zarar bakımından ise TBK'nın 60. maddesi kapsamında tek bir tazminata hükmedileceği, 6102 sayılı TTK'nın 55/1-a-4 maddesinde, mülga 6762 sayılı TTK'nın 57/5. maddesinde yer alan ifadelerle yer alan "ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtmaya vasıtaları" ibarelerine yer vermemiş olmasının sınai haklara ilişkin olarak hem SMK hem de haksız rekabet hükümleri çerçevesinde kümülatif korumadan vazgeçtiği şeklinde yorumlanamayacağı, nitekim bu hususun 6102 sayılı TTK'nın 55/1-a-4 maddesine ilişkin gerekçede de "...Anılan cümle parçalarının burada yer almaları, haksız rekabete ilişkin hükümlerin fikri mülkiyete ilişkin düzenlemelerde kümülatif uygulanması yönünden gerekli görülemez..." şeklinde açıkça ifade edildiği, bu ifadenin kümülatif koruma ilkesini desteklediği, bu kapsamda mülga 6762 sayılı TTK ile 6102 sayılı TTK'nın uygulanması arasında kümülatif koruma yönünden herhangi değişikliğin söz konusu olmadığı, her iki hukuki kurum vasıtasıyla sağlanan korumanın kendi içerisinde

farklılaştığı, bu kapsamda 6102 sayılı TTK'nın yürürlüğünden sonra da fikri haklara tecavüz teşkil eden bir fiilin SMK hükümleri yanında ilgili koşullarını sağlaması hâlinde haksız rekabete ilişkin 6102 sayılı TTK hükümleri kapsamında da kümülatif olarak korunabileceği, aksi yorumun kanun koyucunun amacına aykırı olduğu, bu sebeplerle direnme kararının yerinde olduğu görüşü ile onanması gerektiği görüşü ileri sürülmüş ise de bu görüşler, Kurul Çoğunluğunca benimsenmemiştir.

14. Hâl böyle olunca Bölge Adliye Mahkemesince önceki kararda direnilmesi doğru olmadığından, hükmün Özel Daire bozma kararında belirtilen nedenlerle bozulması gerekmiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Dosyanın HMK'nın 373. maddesinin 2. fıkrası uyarınca kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

İlk görüşmede yeterli çoğunluk sağlanamadığından 18.06.2026 tarihinde yapılan ikinci görüşmede oy çokluğuyla kesin olarak karar verildi.

"K A R Ş I O Y"

Dava, marka hakkına tecavüzün ve haksız rekabetin tespiti, meni, refi ve unvan terkinin istemine ilişkindir.

Davacı tarafça, "...” esas unsurlu markalara dayalı olarak davalının "... BAKKAL” ibareli kullanımının marka hakkına tecavüz ve haksız rekabet teşkil ettiği iddia edilip anılan eylemlerin marka hakkına tecavüz yanında haksız rekabet teşkil ettiğinin tespitine karar verilmesi talep edilmiştir. Bu anlamda davacı tarafça aynı eylem için hem 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'ndaki sınai hakkına (SMK) hem de 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'ndaki (6102 sayılı TTK) haksız rekabet hükümlerine göre kümülatif koruma talep edilmiştir.

Somut uyuşmazlık bağlamında kümülatif koruma ile kastedilen, fikri bir hak sahibinin mevzuatta yer alan fikri haklara ilişkin hükümler ile birlikte haksız rekabet hükümleri çerçevesinde de korunması olup fikri hak sahibinin, koşulların bulunması halinde herhangi bir seçim yapmak durumunda kalmaksızın karşı tarafın eylemi nedeniyle her iki hukuki kuruma ilişkin düzenlemeler kapsamında korunmasını ifade eder.

Bu gibi durumlarda seçimlik talepten ziyade taleplerin yığılması söz konusu olup davacı tarafça birbirinden bağımsız birden fazla talebin birbirinden bağımsız olarak aynı dava dilekçesinde ileri sürülmesi ile her iki kuruma ilişkin düzenlemeler kapsamında koruma talep edilmiştir. Bu anlamda aynı eylem için talep edilen kümülatif koruma farklı hukuki sebeplere dayanmaktadır.

Eldeki uyuşmazlık bağlamında üzerinde durulması gereken husus ise marka hakkının ihlâli durumunda SMK hükümleri yanında ve ondan bağımsız olarak 6102 sayılı TTK'nın haksız rekabet hükümlerine dayalı koruma koşullarıdır. Bu koşulların belirlenmesi ise öncelikle SMK ile TTK'nın haksız rekabete ilişkin hükümleri arasındaki ilişkinin belirlenmesini gerektirir.

Sınai Mülkiyet Kanunu'nun amacı Kanun'un 1. maddesinde "Bu Kanunun amacı; marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin hakların

korunması ve bu suretle teknolojik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktır.” şeklinde belirtilmiştir. Öte yandan haksız rekabete ilişkin düzenlemelerin amacı ise 6102 sayılı TTK’nın 54/1. maddesinde “Haksız rekabete ilişkin bu Kısım hükümlerinin amacı, bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır.” şeklinde açıkça ifade edilmiş olup aynı maddenin 2. fıkrasında, “Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar...” haksız rekabet fiilinin niteliği olarak tanımlanmıştır. Buradan hareketle somut uyuşmazlık özelinde SMK korumasının amacı bireyin kişisel nitelikte ve kısmen tekелci yetkiler sağlayan sınai mülkiyet haklarının korunmasıdır. Öte yandan haksız rekabet hükümlerinin amacı ise dürüst ve bozulmamış rekabet ortamının korunmasıdır. Bu anlamda fikri hak korumasında yalnızca hak sahibi talepte bulunabilecekken haksız rekabet korumasını talep edebilecek kimseler rakiplerle sınırlı olmayıp dürüst rekabet ortamının tesisinde menfaati olan tüm piyasa aktörleridir. Bu haliyle fikri haklara dayalı koruma taleplerinde hukuki yarar bireysel menfaatlerle ilgiliyken haksız rekabet korumasında bireylerin yanında bir anlamda dürüst ve adil rekabetin işleyişiyle alakalı kamusal menfaatlerin de korunması söz konusudur.

Bu hâliyle SMK ile 6102 sayılı TTK’nın haksız rekabete ilişkin hükümleri arasında, her iki düzenlemenin farklı hukuki menfaatleri koruması sebebiyle özel kanun-genel kanun ilişkisi bulunmamaktadır. Bu sebeple davacı tarafından aynı fiil için hem fikri haklara hem de haksız rekabete ilişkin düzenlemelere dayalı olarak talepte bulunulması, taleplerin yığılması niteliğinde olup her iki hukuki kuruma dayalı olarak birbirlerinden bağımsız olarak koruma talep edilebilmesi mümkündür. Zira bahsedilen amaç farklılığı dolayısıyla fikri hak koruması ile haksız rekabet koruması birbirini dışlamayan, birlikte var olabilen hukuki kurumlardır.

Mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 57/5. maddesinde “...ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları...” şeklindeki kelimelerin 6102 sayılı TTK’nın 54/1-a-4 maddesinde tekrar edilmemiş olması, kanun koyucunun kümülatif koruma ilkesinden vazgeçtiği şeklinde yorumlanamaz. Nitekim bu husus 6102 sayılı TTK’nın 54/1-a-4 maddesinin gerekçesinde; kümülatif korumanın uygulanması için eski kanunda kullanılan “marka” vs. gibi ibarelerin yeni kanunda yer almasına gerek olmadığı açıkça belirtilmiştir. Bu itibarla bir fikri hakkın/markanın ihlâli aynı zamanda haksız rekabet teşkil etmesi durumunda hem SMK hem de haksız rekabet hükümlerine göre kümülatif koruma mümkün olup kümülatif koruma için özel kanun hükmüne ihtiyaç yoktur.

Bir fikri hak sahibinin hem SMK hem de haksız rekabet hükümleri çerçevesinde korunması sırasında her iki hukuki kurumun tazminat vs. gibi zarar giderim halleri dışında tespit, men ve ref anlamında farklı yaptırımlar söz konusu olacaktır. Bu kapsamda marka hakkına tecavüz teşkil eden eylemin tespiti, meni ve refi ile aynı zamanda haksız rekabet teşkil eden eylemin tespiti, meni ve refinde ortaya çıkacak bu farklılıklar sebebiyle davacının hem SMK’ya hem de haksız rekabet hükümleri dahilinde korunma hususunda hukuki yararı mevcuttur. Ortaya çıkan zararın giderimi anlamında da 6098 sayılı TBK’nın 60. maddesi kapsamında tek bir tazminata hükmedileceği hususunda da bir duraksama bulunmadığından fikri hak korunmasının yanında haksız rekabet korunmasının dışlanması, kanun koyucunun amacı ile mevzuattaki sistematığe aykırı sonuçlar ortaya çıkaracaktır.

Dolayısıyla bir eylem, bir kişinin fikri hakkını ihlâl edebilirken aynı zamanda bu davranış dürüst ve adil rekabeti bozan, haksız rekabet teşkil eden bir eylem niteliğinde olabilir. Her birinin koşullarına bakılarak mümkün ise her iki koruma da söz konusu olabilir. Bu bağlamda salt marka hakkının ihlâlinin varlığı hâlinde başka bir koşula bakılmaksızın haksız rekabetin bulunduğu söylenemeyecek ise de eylemin bünyesinde hem marka hakkının ihlâline hem de haksız rekabete neden olan koşulların mevcudiyeti hâlinde fikri hak koruması ile haksız rekabet koruması, birbirinden bağımsız ve kümülatif olarak tesis

edilebilecektir.

Tüm bu hususlardan hareketle; davalının “...” ibaresini içeren kullanımlarına ilişkin olarak davacıya ait sınai hakların korunması bağlamında SMK hükümleri ile 6102 sayılı TTK’nın haksız rekabete dair hükümlerin kümülatif olarak uygulanması mümkündür. Dolayısıyla bu yöndeki gerekçeyle dayalı olarak Bölge Adliye Mahkemesince verilen direnme kararı yerinde olup direnme kararının onanması gerekir.

Hâl böyle olunca, direnme kararının Özel Daire kararında gösterilen nedenlerle bozulmasına ilişkin Değerli Çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

"K A R Ş I O Y"

Hukukta kümülatif uygulamanın mümkün olup olmadığı, hukuka aykırı bir eylem nedeniyle kişilere birden fazla hukuk kuralının hukuki koruma sağladığı hâllerde özellikle sağlanan farklı korumalar bakımından her iki Kanun hükmünün bir arada uygulanıp uygulanmayacağıyla ilgilidir.

Markaya tecavüz ve haksız rekabetin kümülatif uygulaması; aynı fiilin hem 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK) anlamında marka hakkını ihlâl etmesi hem de Türk Ticaret Kanunu (TTK) kapsamında dürüstlük kuralına aykırı bir haksız rekabet teşkil etmesi durumunda, her iki kanun hükümlerinin uygulanabilir olduğunu ifade eder. Bu iki ihlâl türünün kümülatif olarak ele alınması, marka sahibine aynı olay için birden fazla hukuki argüman ve talep imkânı sunmuş olmaktadır.

Marka hakkı ve haksız rekabet hükümlerinin kümülatif uygulanabilirliği 6102 sayılı TTK öncesinde kabul edilmekte iken TTK sonrası verilen daha yeni tarihli Yargıtay kararlarında görüş değişikliğine gidilerek kümülatif uygulamanın mümkün olmadığı ve ayrıca haksız rekabet hükümlerinin uygulanamayacağı yönünde kararlar verilmiştir.

Bu konuda direnmeye konu bozma kararında yer alan en önemli gerekçe, 6102 sayılı TTK 55/1-a maddenin 4. bendinde haksız rekabet hâllerinden sayılan hüküm ile bu hükmün öncesinde yürürlükte olan 6762 sayılı TTK’daki karşılığı olan 57/1 maddenin 5. bendindeki yazım farklılığıdır.

Önceki Kanun'daki hüküm; “5. Başkasının emtiası, iş mahsulleri, faaliyeti veya ticaret işletmesiyle itibaslar meydana getirmeye çalışmak veya buna müsait bulunan tedbirlere başvurmak, hususiyle başkasının haklı olarak kullanıldığı ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtmaya vasıtalarıyla itibasa meydan verebilecek surette, ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtmaya vasıtaları kullanmak veyahüvut itibasa meydan veren malları, durumu bilerek veya bilmeyerek, satışa arz etmek veya şahsi ihtiyaçtan başka her ne sebeple olursa olsun elinde bulundurmak” şeklinde iken yeni Kanun'daki hüküm; “4.Başkasının malları, iş ürünleri, faaliyetleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açan önlemler almak” şeklinde yazılmıştır.

Burada bir yazım farklılığı var ise de aslında içerikleri aynı olup bir anlam farklılığı yoktur. Önceki Kanun'da hususiyle diye başlayarak örnek sayma yöntemiyle markadan söz edilmiş ise de bu öncesi ifadeye yeni kapsamlar çizen bir örnek sayma olmayıp önceki ifadenin nasıl anlaşılması gerektiğini açıklama amaçlı bir ifadedir.

Bozma kararında kanun gerekçesinin de kümülatif uygulama yapılamayacağını ortaya koyduğu belirtilmiş olduğundan madde gerekçesini de değerlendirmek gerekmektedir.

Kanun'un gerekçesinde, her iki hükmün lafızları farklı ise de içeriklerinin özdeş olduğu açıkça belirtilmiştir. Bu zaten tek başına hüküm farklılığının amaçlanmadığını ortaya koymaktadır. Devamında yer alan, bu değişikliğin, “6762 sayılı Kanun'daki hükmün öğreti ve mahkeme kararlarındaki birikiminin feda edilmesi, uygulanamaz kabul edilmesi anlamını taşımadığı” açıklamaları da düzenlemenin markaya dayalı haksız rekabet korumasının

dışlanma amacı taşımadığını göstermektedir.

Yine gerekçede yer alan “Anılan cümle parçalarının burada yer almaları, haksız rekabete ilişkin hükümlerin fikrî mülkiyete ilişkin düzenlemelerde kümülatif uygulanması yönünden de gerekli görülmez” açıklaması da kümülatif uygulama yapılabilmesi için böyle bir yazımın gerekli olmadığı ve bu yazım şekline rağmen yine de kümülatif uygulamanın mümkün olduğu anlamını taşımaktadır.

Gerekçede gösterilen bu üç ayrı neden, yazım farklılığının kümülatif uygulamanın terk edilmesi ve markalar bakımından TTK’daki haksız rekabet hükümlerinin uygulanmaması için yapılmadığını açıkça göstermekte iken gerekçeye tamamen tersi anlamlar yüklenmesinin dilbilimsel ve hukuksal olarak hiçbir dayanağı yoktur.

Aynı konu hakkında genel bir kanun ile daha özel ve sınırlı kurallar içeren başka bir kanun çelişirse özel kanunun önceliği devreye girecek ve özel kanun uygulanacaktır. 6102 sayılı TTK’nın haksız rekabet hükümleri ile 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanun’un marka hükümleri arasında genel kanun özel kanun ilişkisi bulunduğundan da söz edilemez. Zira bu iki koruma mekanizması birbirinden bağımsız amaçlara hizmet etmektedir.

Marka hükümlerinin amacı, tescilli marka sahibinin tekel hakkını korumak ve hukuka aykırı tecavüzleri önlemektir. Temel ölçütü ise tescil ve karıştırılma ihtimali olup mutlak bir hakkın ihlâlüne dayanır.

Haksız rekabet hükümlerinin amacı ise dürüst ve bozulmamış rekabet ortamını korumaktır. Haksız rekabet hükümleri tarafların rakiplik veya müşteri ilişkisi içinde olup olmadığına bakar. Tescilsiz işaretler, ambalajlar, ticaret unvanları ve işletme adları da dürüstlük kurallarına aykırı kullanıldığında bu kapsamda korunur.

Birisinin asıl amacı mutlak bir hak olan markayı korumak diğerinin ise rekabet ortamını korumak olan iki hükmünün birbiri karşısında özel hüküm genel hüküm ilişkisi içinde olduğunun kabul edilebilmesi hukuken mümkün değildir.

Öte yandan her iki hüküm aynı eylem nedeniyle ayrıntılı hukuki koruma sağlayan düzenlemeler iken ve bazı hükümlerinde farklılaşma var iken bunların birbiri karşısında genel hüküm özel hüküm ilişkisi içinde olduğu da düşünülemez.

Marka hükümlerinin haksız rekabet hükümlerinin sağladığı korumaları sağladığı gibi daha fazlasını sağladığı şeklindeki bir düşüncenin de doğru olmayacağı haksız rekabet hükümleri ile marka hükümlerinin karşılaştırılması sonucu açıkça anlaşılmaktadır.

Haksız rekabetle ilgili olarak TTK 56/1. maddenin (b) ve (c) bentleri gereğince verilebilecek olan; Haksız rekabetin menî kararı ve haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması, yanlış veya yanıltıcı beyanların düzeltilmesi ve haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhası kararları davada taraf olmayan üçüncü kişiler hakkında da uygulanabilmektedir. Zira, Kanun’un (TTK) 56/4. maddesinde yer alan; “Bir kimse aleyhine 1. fıkranın (b) ve (c) bentleri gereğince verilmiş olan hüküm, haksız rekabete konu malları, doğrudan veya dolaylı bir şekilde ondan ticari amaçla elde etmiş olan kişiler hakkında da icra olunur.” hükmü bunu mümkün kılmaktadır.

6769 sayılı Kanun’da ise davada taraf olmayanlar bakımından verilen kararın icra edilebilir olduğuna dair böyle bir hüküm yer almamaktadır. Bu örnek dahi tek başına, marka hükümlerinin TTK hükümlerinden daha fazla koruma sağladığı ve bu nedenle kümülatif uygulama yapılamayacağı tezinin Kanun hükümleriyle bağdaşmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda birden fazla sorumluluk sebebi bulunması hâlinde sebeplerin yarışması ile ilgili olarak yer alan düzenleme şöyledir: Bir kişinin sorumluluğu,

birden çok sebebe dayandırılabiliriyorsa hâkim, zarar gören aksini istemiş olmadıkça veya kanunda aksi öngörülmedikçe, zarar görene en iyi giderim imkânı sağlayan sorumluluk sebebine göre karar verir (TBK 60/1).

Kişinin hukuka aykırı bir davranış nedeniyle uğradığı manevi zararının tazminini gerektiren iki ayrı hukuk kuralı var ise varsayalım ki bunlardan birisi TBK'da, diğeri ise özel bir kanunda olsun, kişi bunlardan istediği birine dayanabilir. Özel Kanun'daki hükme dayanmış ise artık TBK'daki diğerk hukuk kuralı uygulanamaz olacak ve buna dayalı olarak ayrı bir dava açması da mümkün olmayacaktır. Dava reddedilmiş ise bu kez ben diğerk hukuki sebebe dayanıyorum diyerek açtığı davanın ise kesin hüküm nedeniyle reddi gerekecektir.

Ancak kişi aynı olay nedeniyle ayrıca maddi zarara uğramış ise ve yine maddi zararın tazminini mümkün kılan hem TBK'da hem de özel kanunda hüküm var ise kişi burada da istediği kanun hükmüne dayanabilir. Manevi tazminat için özel kanuna dayanmış iken maddi tazminat için bu kez kendisine daha iyi koruma sağladığını düşündüğü TBK hükmüne dayanabilir.

Birisi için özel Kanun'a dayanmış iken diğeri için genel Kanun olarak TBK'ya dayanmasını engelleyen bir hüküm yoktur. TBK 60. maddedeki sebeplerin yarışması kuralı burada birlikte uygulanmaz. Zira maddi ve manevi zarar aynı kişide aynı eylem sonucu doğmuş olsa da maddi tazminat ve manevi tazminatın koruduğu değerler farklı olup açılan davalar da birbirinden farklı davalardır. Aynı dava dilekçesinde istenmiş olması bunları tek dava hâline getirmez.

Davaların yığılması başlığını taşıyan HMK 110. maddede; davacının, aynı davalıya karşı olan, birbirinden bağımsız birden fazla asli talebini, aynı dava dilekçesinde ileri sürebileceği düzenlenmiştir. Maddi tazminat ve manevi tazminat aynı olaya dayalı istense bile birbirinden bağımsız iki ayrı asli talep olup bu kanun hükmü ile bunların iki ayrı dava sayılacağı ortaya konulmuştur. Zira kanun bunu davaların yığılması olarak değerlendirmiş davalar kelimesiyle birden fazla davanın varlığını ortaya koymuştur.

Davaların yığılmasında sebeplerin (hakların) yarışmasından değil ancak hakların kümülatif uygulanmasından söz edilebilir.

Hakların yarışması ve hakların kümülatif uygulanmasıyla ilgili bu açıklama ve örneklerden sonra haksız rekabete ve marka hakkına dayalı taleplerin ayrı dava sayılıp sayılmayacağı ve buradan hareketle kümülatif uygulamanın mümkün olup olmayacağı üzerinde durmak gerekir.

6102 sayılı TTK 56. maddede haksız rekabet nedeniyle hukuki sorumluluk düzenlenmiş olup hüküm, “Çeşitli davalar” başlığını taşımaktadır. Madde başlığı zaten haksız rekabete dayalı maddedeki talep haklarının ayrı bir dava konusu olduğunu ve aynı dava dilekçesi içinde istenmiş olsa bile bunun dava yığılması olacağını ortaya koymuştur. Madde içeriğindeki hükümler de bunların ayrı dava olduğunu göstermektedir. Örneğin 3. fıkra da bazı kurum ve kuruluşların açabileceği davalar belirtilirken, “1. fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davaları açabilirler” ifadesi ile bunların ayrı dava olduğu ve dava yığılması sayılacağı açıkça da somutlaştırılmış durumdadır.

6769 sayılı Kanun'un 149. maddesinde de Sınai mülkiyet hakkı tecavüze uğrayan hak sahibinin, mahkemeden hangi taleplerde bulunabileceği sayılmıştır. Bu talepler de büyük ölçüde asli talep niteliğini taşıdığından ayrı dava niteliğini taşımaktadır. Sadece (149/1 maddenin (ç) bendinde sayılan, Tecavüzün kaldırılması ile maddi ve manevi zararın tazmini talepleri ifadesi zaten başlı başına üç ayrı davaya imkân vermektedir.

Bu hükümde davaların yığılması ve davalar ifadesi kullanılmamış ise de bu davaların yığılması olmadığı anlamına gelmez. HMK 110. madde hükmü de davaların yığılmasını

düzenlediği hâlde içeriğinde talepler ibaresini kullanmaktadır.

Bunlar ayrı talepler ve ayrı davalar sayıldığı zaman, zaten kümülatif uygulamanın önünde de hiçbir engel kalmamaktadır. Kişi markaya tecavüzün tespitini 6769 sayılı Kanun'a göre isteyebilecek iken diğer talepler yönünden haksız rekabet hükümlerine dayanabilecek ve bu kapsamda haksız rekabetin menî davası da açabilecektir. Zira hukuk kişiyi; hukuka aykırı eylemlere karşı farklı hukuk kurallarıyla farklı şekilde koruyorsa kişi de hukukun tanıdığı bu korumaları, farklı talepleri yönünden farklı kanunlardaki farklı hukuk kurallarına dayanarak isteyebilecektir.

Nasıl ki bir kişi almak isteği ekmek için bir fırına, peynir için ise bir markete gidebiliyor ise markette ikisi de var hatta daha fazlası var diye markete gitmek zorunda değilse burada da durum aynıdır. Hukuk toptancılığı kabul etmez. Zira farklı kanunlarda düzenlenmiş olsa da her bir hukuk kuralı korumaya çalıştığı değerler itibarıyla, uygulanmak ve istenilmek değerliliğine sahiptir. Bu aynı zamanda kişilerin bu haklardan birini seçme ve buna sahip olma değerliliğinin kendilerine tanınması anlamına gelecektir ki hukuk devleti olmak da bunu gerektirir.

Kaldı ki her bir ayrı talep yönünden hangi hükmün kendisi için daha iyi koruma sağladığını en iyi bilecek ve takdir edecek ve bunu seçme hakkına sahip olan da kişinin bizatihi kendisidir. 6769 sayılı Kanun ve TTK, maddi tazminat hesabında yöntemler göstermişlerdir. Bu yöntemler sonuçta farklı rakamları ortaya çıkaracaktır. Kişi haksız rekabet hükmüne dayanmayı kendisi için daha uygun görmüş ise buna da engel olmayı gerektiren hukuken geçerli kabul edilebilir bir neden de yoktur.

Mahkemece kümülatif uygulamanın mümkün olduğu kabul edilerek, kararda yer alan ve ayrıntılı değerlendirmeler içeren yazılı gerekçelerle önceki hükümde direnilmiş olması isabetli ve yerinde olmuştur.

Yukarıda açıklanan nedenlerle haksız rekabet hükümlerinin kümülatif olarak uygulanabileceğine ilişkin direnme uygun bulunarak buna göre işin esası incelenmek üzere dosyanın Özel Daireye gönderilmesi gerektiği görüşünde olduğumuzdan, Özel daire kararı gibi bozma yönünde oluşan Değerli Çoğunluk görüşüne katılamıyoruz.